

keen asti aina puolittain epäillyt sanomalehdissä kerrottuja tapauksia joukkomurhasta, mutta kyllä minulta nyt epäily haihtui. Jos kerran nainen, joka on AITI ja puoliso sekä köyhälistön joukkoon kuuluva, jolle ei yksikään punainen ole mitään pahaa tehnyt — ja vielä näin kaukana tapahtumapaikasta, jolloin ei taistelun melake ole päässyt mieltä kiihottamaan ja tunteita raastuttamaan — voi tuntea noin hillitöntä verenhimoa, niin mitä voikaan odottaa niiltä, jotka etujensa puolesta taistelivat ja pääsivät kostavaan asemaan? Hyil minua puistuttaa ihan sydänjuuria myöten. — Loppujen lopuksi julisti tämä misis, että sosialistisessa liikkeessä ei ole yhtä ainoaa rehelliistä ihmistä. Eräskin sosialistisen lehden toimittaja perusti oman lehden, lähteteli näytelumeroita, otti ihmisiltä tilauksia ja rahoja ja sitten meni taasen saman lehden toimittajaksi, josta oli eronnut, eikä julkaisutkaan sitä lupaamaansa uutta lehteä. Ryösti vain ihmisiltä rahat pois. Kysyin tuon heittön nimeä, mutta sitä ei misis muistanut, enempää kuin lehdenkään nimeä, jota mies toimitti. Hän ei muistanut edes sen uudekkaan lehden nimeä, vaikka näytelumeroita oli heillekin saapunut. — Oliisi se mukava tietää tuonkin rosvon nimi! — Eipä jäänyt osaston naiskaan muistamatta, vaan solvauskas saivat hekin osakseen. — Kun huomasiin, että puhetoimerini ei kyennyt muuta kuin solvaamaan, yksilöitä esimerkiksi ottaen, en halunnut hänen esimerkkiään seurata, vaan poistuin. — Uhma mielessä kuljin seuraavaan taloon. Paikka oli vieras, mutta emännän ystävällisyys haihdutti vastenmielisen tunteen. Hän muistutti päivän sädetä, joka lämmittää hyviä niin kuin pahojakin. Ajattelin itsekseen: koska pienikin ystävällisyys tuntuu noin suloiselle, niin miksi emme enempi kylvä rakkauden siemeniä ympärillemme. Meille tarjoutuu siihen niin monta tilaisuutta. Ennen kaikkea, solvaukset pois, heikkoja ja erehtyviä ihmisiä löytyy joka luokassa, jokaisen eri opin seuraajassa, ilman eroitusta. Kaikki jotka sosialistisen aatteen ymmärtävät ja voivat sen itselleen sulattaa, heidän täytyy huudahtaa, että se on "jaloja ja ihanin aate mikä koskaan on ihmismieltä inostuttanut".

A. M.—n.

Kun on kovin suosittu

Elävän kuvain kuningatar, ylipöydän tunnettu ja lapsekkaan herttaisesta esintymisestäään suosittu filminäyttelijätär Mary Pickford — jolla siviilimiehen sanoen on suuremmat tulot kuin kellään näyttelijätäreillä — on koskaan ollut — saatuaan eron entisestä miehästään ja mentyään naimisiin toisen kuuluisan näyttelijän, jyrkän Fairbanksin kanssa, tuli viettämään kuherruskuukauttaan Lontooseen, mutta jo parin päivän kuluttua oli hänen päätävä pois kaupungista jonnekin tietämättömään maansopukkaan.

Lontoolaiset ovat ahkeria "elävissäkävijöitä" ja kaikkihan olivat ihalleet Marya valkoisella kankaalla. Tottakai siis jokainen nyt, kun hän saapui Lontooseen, tahtoi ihailia häntä ihmetelvävästi ja osottaa hänelle suosiotaan. Ja niin muodostuivat hänelle suosiosoitukset suuremmiksi kuin olisi uskottavaa ollut, nimittäin väkijoukkoon nähden. Ja lisäksi muodostuivat ne liian suosiolisiksi.

Lontooseen saavuttuaan pelastui Mary asemalla väkijoukosta tönähtäen voimakkaan miehensä avulla, joka sai hänet hartoiltaan autoon kannettua. Hotellissaan ei hän ulkopuolelle kerääntyneeltä väkijoukolta saanut sen parempaa rauhaa.

Toisena iltana piti hänen mennä vierailulle erääseen puistoseuro-

seen. Innostunut suosijajoukko riisti hänet autostaan. Hän kompastui ja oli vähällä sotkeutua jalkoihin, mutta hänen voimakas miehensä sai taaskin pelastettua hänet ja oli heidän palattava niille hyviin asuntoonsa.

Ja sitten katsoivat he viisaimmaksi paeta pois koko liian ystävälliseksi käyneestä Lontoosta. Mary on valittu, että hän niin mielellään tahtoi katsella Lontoota, mutta ei uskalla. Hän on liian suosittu ja liian hyvin tunnettu. Kaksipäiväinen vierailu mursi jo hänen hermostonsa, puhumattakaan runnellusta ruumista. — TST.

LUONNON HELMASSA

Kaunis on näköala. Olen tässä istunut vähän aikaa tyttöni kanssa ja katsellut ympärilleni. Superior järvi tuossa kimaltelee peilikirkkaana. Kun alkaa tuulta, niin vesi loiskii niin somasti rantaa. Niin miellyttävää lämmintä on vesi, että saa kiusauksen riisua ja mennä veteen pullkomaan. Tuolla on suuri joukko lapsi uimassa. He näyttävät niin kovin nauttivan tuosta terveellisestä urheilusta.

Etempänä tuolla kulkee suurempia ja pienempiä laivoja. Ne pysähtyvät ottamaan rautamultaa näiltä toisilta. Yhdellä puolen on tässä n. s. kolttokka. Siellä työskentelee päivät päästään miehiä, vetäen keuhkoihin sa epäterveellistä kolttinokea ja tönä.

Tuntuu oikein raskaalta ajatella, että työläisen täytyy tällaisina helteisinä päivinä raataa pitkää työpäivää noin nokisissa ja tonnisissa paikoissa. Siirryn lehtipuiden silmekseen, nautinnolla vedän henkeeni tuota miellyttävää tuoksua. Kuuntelen lehtien soamaa lepatusta, jonka vieno tuuli synnyttää. Jos missään voi nautti rauhasta, niin ainakin täällä.

Pois on kadun ääninä, pois on meluva lapsiparvi. Mikä ihana sulolnen rauha vallitsee... Kukapa ihmiset eläisivät näin suloisessa sovussa keskenään, kuin tämä rauhaista luonto, jota katselen.

Toivon, että ihmisten kesken kerän vallitsee tällainen syvä rauha ja sopu. Mutta koittaako se aika milloinkaan? — Mari Haapala.

BERKELEY, CALIF.

Etempään elävän mieli, sanotaan. Siitä se näytti ellen iltasessa kokouksessa, kaikki oli vilkkaalla tuulella. Keskusteltiin asioista, joista kannattaa ilmoittaa, mitä täällä lahti-kaupungissakin hommataan.

T. k. 15 päivä meidän näyttelijämme näyttelivät kappaleen, "Lain ja Oikeuden nimessä", kolmessa näytöksessä, alkua kello 7, oviraha 50 senttiä.

Sitten viikko eteenpäin kun eletään, se on 22 päivä, on meillä kenttäjuhla Henpil Parkissa. Kuulojeni mukaan on tämä puisto luonnon ihana paikka. Siis tervetuloa joukolla juhlimaan. Sinne on vapaa sisäänpääsy kaikilla ja matkan pituuskään ei ole häiritsevä, sillä sinne pääsee lahden tällä puolella olevat 6 sentillä ja toisella puolella lähtea asuville tulee matka vähän kallimmaksi. Nälkäiset ruokitään ja janovaiset juotetaan, mutta tästä lystistä peritään maksu. Tanssilava siellä kuuluu on hyvä, mutta mikä on paha puoli, ei anneta sunnuntaisin ystävää jalalla koreasti, sillä se henkilö, joka on tämän mainitun puiston lahjoittanut, on myös jättänyt ehdot mukana, että jokaisena muuna viikon päivänä saa tanssia, mutta ei sunnuntaina. Siis mennään ja levätään rauhallisesti, nautitaan luonnon soittajamme tulevat huoilat pitämään musiikkia. Ja nuoret parit saa "soorittaa" vaikka musiikin tahdissa. Illalla saa tanssia baalissa.

Ja sitten 29 päivä on meillä hommassa oikein vakavaa ja todellista. Moni ehkä hymähtää lukiessaan nuorella olevat rivit, että mitä se silloin sitten on. Se on vaatteiden keräysiltama Suomen "Punikki-Orvoille". Meillä jokaisella on vielä tuoreessa muistossa tuo Pohjolan kylmä talvi, ja vieläkin tuoreemmassa muistossa on vuoden 1918 luokkasodan jättämät jäljet. Siellä on lukemattomia orpoja, joilta on riistetty vanhemmat, saavat näin ollen kasvaa jossakin yhteisessä orpokodissa, jossa ei kohtelu ole heille kaikkein hellimpää. Siellä on lukemattomia koteja, joista on viety isät, joko suorastaan ammuttavaksi omaan kaivamaansa kuoppaan, tai kidutettu kuoliaaksi. Äiti, joka on jäänyt 4 tai 5 lapsen kanssa taistelemaan nälkäkuoleman kanssa, vähääkään tietämättä, mikä on huomispäivän kohtalo. Useat sortuikin tuon kovan surun ja nälän rasittamana, taasen ne, jotka on siltä yllä päässeet, jääneet vielä edelleenkin kytumaan, on meidän velvollisuus luokkatovereina ojentaa heille auttavaa kättämme.

Siis kehoitan kaikkia Berkeleyssä samoin Friscossa, että tarkastatte vanhat vaatevarastonne, mitä teillä kullakin sattuisi olemaan lahjoitettavaksi Suomen "Punikki-Orvoille". Kaiken näköiset vaatekappaleet kelpaa, samoin jalkineet, mutta ne joka tapauksessa täytyy olla ehjät ja puhtaat. Ja kun te vaatepaketti kauniossa astellette Toverituvalle, niin se samalla edellyttää teille vapaan sisäänpääsyn tähän mainittuun iltamaan, se on ninkuin ovitketti, jonka te jo varustatte kotoa lähteisissä. Kenellä ei satu olemaan vanhaa varastossa, niin siinä tapauksessa sopii ostaa jonkun kappaleen, sillä nämä tavarat, niin uudet kuin vanhatkin, voidaan lähettää tullivapaasti Suomeen.

Henkilöillä, jolla ei ole vaatteita lahjoittaa peritään \$1.00 sisäänpääsy-tkettistä. Kehoitte teitä kaikkia pitämään muistissa tämän edellämainitun illan, sillä se tulee olemaan rattaosampi, mitä on pitkään aikaan ollut. Ohjelma vaihteleva, parhaat puhujamme puhuvat tämän illan merkityksestä. Iltama alkaa täsmälleen kello 6. Kaikki tervetulleita läheltä ja kaukaa. — Salma.

ASHTABULA, OHIO.

Koska Toverittaren palstolla ei ole näkynyt pitkään aikaan tältä palkkakunnalta kirjotusta, niin päätin pörrillä vähän.

Näin kesän aikana on osaston toiminta hyvin hiljasta. Työkokouksissa näkee kymmenkunta miestä ja pari naista. Puhujaseuran kokoukset ovat kulfuneet olemattomiin. Tähän hiljaisuuteen on osaksi vaikuttanut se, kun osa osaston jäsenistä on ke-

sää viettämässä järven rannalla osaston kentällä, josta on pitkä matka tulla kokouksiin. Näin kesän aikana työläisetkin vähän haluavat nauttia luonnon helmassa, sikäli kuin on tilaisuutta.

Ihannellitto kesäkoulu alkoi heinäkuun 19 p. toveritar Selma Luokolan johdolla. Hän on tämän alueen kiertävä keskouluun opettaja.

Lapsia on koulussa yli kuudenkymmenen. He ovat hyvin innostuneita. Opetusaineina ovat: historian materiaali, kehitysoppi ja kieloppi, sekä aapinen. On myös aine- ja kaudokirjoitusta ja esintymisharjoituksia. Päättäjäjuhla pidetään 14 p. elokuuta. Toivotaan saatavan toveritar Loukola silloin puhumaan. Muun ohjelman suorittaa lapset. Ohjelmana tulee olemaan runoja, lauluja, kertomuksia, satuja, soittoa ja leikkejä, sekä näytöskappale. Toivon, että silloin kaikki saapuisi kuulemaan ja katsomaan, mitä lapset ovat oppineet. Samalla annatte kannatukseenne Ihannellitto työlle. Kun lapset näkevät, että vanhemmat saaruvat heitä kuulemaan, innostaa se heitä toimimaan eteenkinpäin, kuin Ihannellitto koulu taas alkaa sunnuntai-kouluna. Kun lapset saapuvat luokseen myymään juhlamerkkiä, jotka oikeuttaa sisäänpääsyyn, niin täyttäkää velvollisuutenne heitä kohtaan. — Eräs.

LARDER LAKE, ONT., CAN.

Olen kuullut kerrottavan Toverittaresta Vapaudessa, ja päätin sen tilata. Nyt pitää ilmaista iloni sen johdosta, että löysin Toverittaren, joka sydämeni tunteet sanoiksi pu- kee.

Tämä on yksinäistä mutta kaunistaa meta-perukkaa, kaunis kalanen järvi lähellä. Yksi kultakivi, joka on runnannut jonkun vuoden, pääsemättä siitä sen pitimmälle hommissaan.

Meitä on täällä vaan 4 suomalaista perhekuntaa, muut kielisiä. Silloin tällöin pistäytyy kyllä joku yksinäinenkin, mutta kun ei ole mitään huvia, ei toimintaa, niin taaskin jättävät seudun. Täällä ei ole edes koulua, vaikka on kouluiässä olevia lapsia toistakymmentä. Minäkin lasten äitinä haluaisin saada tänne koulun pitävä pikemmin, sitä parempi. Lähimpään kouluun on siksi pitkä matka, että nykyisenä kalliina aikana ei sinne voi kustantaa lapsiaan ja lähimmälle asemallekin on 18 mailia. Näin ollen täytyy siis varota vaan siksi kun koulu saadaan, josta kyllä on ollut puhetta, samoin kuin rautatien teostakin. Täytyy itse opettaa lapsille suomea, jonka kyllä pidänkin tärkeänä, nimittäin äidinkielen oppimisen. — Toiste lisää.

Toveriuudella.

M. W.—ta.

TOVERITTAREN LEVITYS

NAISILLE AINOASTAAN:—

Oletteko jo alkaneet Toverittaren levitystyöhön? Jos vielä olette toimetonna olleet, niin saisikohan kysyä: missä on vika? Tiedättehan varmaan että Toveritar on naisten lehti? Tiedättehan myös että satoja ja tuhansia suomalaisia naisia on tässä maassa jotka eivät tilaa eivätkä lue mitään kunnollista lehteä? Toveritar on kaikkein tervetullein vieras tuhansien naisten pöydälle mistä sen voi ottaa ja lukea.

Kaikki tilaukset ovat lähetettävät seuraavasti: Keskipiiristä Työmiehen konttoriin, itäpiiristä Raivaajan konttoriin, Canadasta Vapauden konttoriin ja lännellä suoraan Toverittaren konttoriin.

Toverittaren hinta on ainoastaan \$1.50 vuosikerta ja jokainen joka tilaa lehden vuodeksi tai uudistaa vuodeksi saa vapaasti nykyajan romaanin "Erämaassa ja Maailmalla", tilauksen ottaja jos ei tahdo ottaa asiamiespalkkiota saa itselleen myös kirjan vapaasti lähetettynä suoraan Toverittaren konttorista.

—Toverittaren levitysosasto.